

Nr 140.

Av herr **Magnusson** i Skövde **m. fl.**, *angående åtgärder till förebyggande av att hårt betungade jordbrukare nödgas på grund av utsökning för gäld frånträda innehavda jordbruk.*

Jordbrukskrisen, som under den senaste tiden skärpts genom fortsatt prisfall på jordbrukets produkter och väsentligt höjda räntesatser, börjar nu att inträda i det akuta skede, då massor av jordbrukare på grund av oförmåga att betala räntor, amorteringar och utskylder hotas av utsökningsåtgärder, som komma att driva dem från gård och grund. Detta i och för sig allvarliga förhållande blir ödesdigert under nu rådande situation med stora vanskligheter för övriga näringar och tilltagande arbetslöshet. Förutom svårigheter för dem, vilka direkt drabbas av den ekonomiska katastrofen, kommer dess offer att slungas ut att tävla om de redan förut otillräckliga arbetstillfällena och öka antalet arbetslösa.

Så länge antalet salubjudna jordbruk varit någorlunda normalt, har fastighetspriset kunnat hållas uppe vid en nivå, som tämligen väl motsvarat värdet för som normal ansedd belåning, men i samma stund som antalet tvångsvis salubjudna jordbruk avsevärt ökar, kommer detta tvivelsutan att medföra ett prisfall, som rubbar hela fastighetsbelåningen i dess grundvalar. Det kan därför även ur denna synpunkt anses som en åtgärd av sunt förutseende att, så vitt möjligt, förebygga en fastighetskris av antytt slag.

Under förhandenvarande förhållanden synes mig bland åtgärder till förebyggande av en sådan kris böra övervägas ett statsingripande i avsikt att hjälpa de svagast ställda jordbrukarna genom att i viss utsträckning ställa medel till förfogande för med deras fastighetsbelåning förenade ofrånkomliga utgifter. Visserligen kan häremot resas den befogade och under normala förhållanden avgörande invändningen, att jordbrukarna hjälpas ej genom tillfälle att öka sin skuldsättning. — Den som vinner tid vinner visserligen ej allt, men dock möjligheten att överkomma krisens kanhända mest akuta skede, och med inträffande konjunkturlättnad förmå att framdeles åtminstone »taga sig fram». Av denna anledning synas mig åtgärder av angivna slag böra övervägas. Motionären förbiser ej de stora svårigheter som föreligga såväl för medelsanskaffningen som för hjälpens utanordning, men anser detta vara svårigheter, som kunna och böra övervinnas. En dylik hjälperksamhet är också likasåväl befogad som den statliga hjälpen mot arbetslösheten och bör i hög grad verka förebyggande mot sådan. Det torde också böra erinras, att här föreslagna hjälpform

kan anses lika befogad och i väsentlig mån analog med den statshjälp, som via Kreditkassan beretts ett stort antal företag. — Utan att här föreslå detta, vågar motionären framkasta såsom en utväg för medelsanskaffningen exempelvis höjda tullar å lyxbetonade varor. Då hjälpen lär böra utgå i form av lån, torde väl också användandet av lånemedel för ändamålet kunna omprövas.

Beträffande säkerheten för de skisserade hjälplånen få kraven icke ställas hårda, om den åsyftade hjälpen skall vinnas. Måhända bör den kombineras med den väntade rätten att upptaga lån mot säkerhet av inventarier.

Det är givetvis omöjligt för en enskild motionär att i detta stora och vanskliga spørsmål verkställa någon ingående utredning eller komma med utformade förslag. Den saken lär endast vara möjlig för Kungl. Maj:t.

Frågan är enligt min uppfattning både av den vikt och det utomordentligt aktuella slag, att den bör göras till föremål för riksdagens prövning. Den måste också lösas med allra första, om stora skador och olyckor skola kunna förebyggas. Det lär under sådana förhållanden ej kunna betecknas som förmätet att yrka på ett beslut och utredning i så god tid, att eventuell proposition kan föreläggas den nu församlade riksdagen.

Jag tillåter mig att med stöd av det anförda hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till åtgärder, åsyftande hjälp till ekonomiskt hårt beträngda jordbrukare i syfte att förebygga deras frånträdande av innehaft jordbruk på grund av utsökning för gäld, samt att Kungl. Maj:t måtte så skyndsamt verkställa denna utredning, att förslag i ärendet kan föreläggas den nu församlade riksdagen.

Stockholm den 20 januari 1932.

Karl Magnusson
i Skövde.

Albert Johansson.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Ernst Aronson.

Ewald Lindmark.